

He challenged him

איתיביה –

Overview

בתי ערי חומה (מדרשו של ר"ש) resolved the query of רב הונא בר חנינא that ר"ש responded that there is a ברייתא, which states differently that are not לחצאין. נגאל לחצאין. ¹ The גמרא answered that it is no contradiction; according to ר"ש it is not לחצאין and according to the רבנן it is not לחצאין. Our תוספות discusses the question posed by ר"ה.

פירוש² מסיפא דקתני מוכר בית בבתי ערי חומה יוכיח שאינו לזה וגואל וגואל לחצאין -
The explanation is that the ברייתא is from the end of the ברייתא which states, 'one who sells a house in a חומה בתי ערי חומה will prove (that even though he is גואל, nevertheless) he is not לחצאין וגואל וגואל לחצאין, not as ר"ש resolved.

תוספות asks:

ואם תאמר מאי פריך לרבי שמעון³ דילמא הך ברייתא אתיא כוותיה דרבי שמעון -
And if you will say; what is he asking on ר"ש, perhaps this last ברייתא (which states that בתי ערי חומה are not לחצאין) is in agreement with ר' שמעון -
והא דקאמר לעיל גבי בתי ערי חומה שלוח וגואל וגואל לחצאין -
And that which was said in the previous ברייתא (from ר"ש) regarding חומה, there is no contradiction, because the first ברייתא which states regarding בתי ערי חומה that he can be לחצאין וגואל וגואל לחצאין, because the
היינו בתר דרבי לן קרא במקדיש אם גאל יגאל⁴ -

¹ This latter ברייתא states that we require the פסוק of גאל יגאל (in כז,יט) regarding a שדה אחוזה that the owner can be מוכר שדה אחוזה from ק"ו, for without this פסוק, we would derive though a מוכר שדה אחוזה from ק"ו since a מוכר שדה אחוזה is 'stronger' for he can immediately redeem it (he has to wait two years), however a שדה אחוזה is 'weaker' since he can redeem it immediately. The ברייתא counters that this פירכא can be refuted from בתי ערי חומה, which is נגאל מיד and nevertheless he cannot be לחצאין וגואל וגואל לחצאין. Therefore the (initial) מוכר שדה אחוזה from ק"ו is valid, and if not for the פסוק of גאל יגאל we would have thought that מוכר שדה אחוזה is not לחצאין. In any event this ר"ש states in the refutation from בתי ערי חומה that בתי ערי חומה is not לחצאין, contradicting the answer of ר"ש.

² See also איתיביה ר"ש. See footnote # 1. The word פירש (usually) indicates that תוספות is negating an alternate interpretation. A possible alternate is that the logic of ר"ש is that if הורע in one aspect (like by בע"ה that he has only one year to be גואל), so יפה in another aspect (that גואל לחצאין); however the logic of the latter ברייתא is the exact opposite that if הורע in one aspect it should certainly be הורע in another aspect. The advantage of this interpretation is that תוספות would have no question. However תוספות prefers his interpretation where the contradiction in a ruling is clearly indicated. See (הארוך) מהרש"א.

³ A marginal note amends this to ר"ש (instead of רבי שמעון) and 'opens up' the abbreviation to read, ששת.

⁴ Once we know that a שדה אחוזה can be מוכר שדה אחוזה, it follows that בתי ערי חומה can also be לחצאין וגואל, (for both are נגאל מיד and are not לבעלים ביוכל), than מוכר שדה אחוזה (which is not לחצאין and is לבעלים ביוכל), therefore we derive בתי ערי חומה from שדה אחוזה that it is לחצאין וגואל.]

That is true after the תורה added the rule of גואל לחצאין by a מקדיש שדה אחוזה from the פסוק **אם גאל יגאל** -

אבל הך ברייתא דקאמר דאינו לוח וגואל וגואל לחצאין מיירי אם לא נכתב אם גאל יגאל -
However this latter ברייתא which states that by ערי חומה he cannot be לוח
אם גאל יגאל if would not be written (so we would not [yet] know that מקדיש שדה אחוזה is גואל לחצאין) -

דהכי נמי קאמר לעיל שיכול⁵ -

For indeed the ברייתא stated initially, 'for I would have thought', etc. without the
גואל לחצאין is not מקדיש שדה אחוזה that אם גאל יגאל פסוק.

In summation; תוספות asks that there is no contradiction between the two ברייתות. The latter מקדיש שדה אחוזה, which stated that גואל לחצאין are not בע"ה based on the assumption of the ה"א that גואל לחצאין is not בע"ה, however the former ברייתא which states that גואל לחצאין is based on the conclusion that מקדיש שדה אחוזה is גואל לחצאין, so the same applies to בע"ה.

answers: תוספות

ויש לומר דמשמע ליה כל שיטת הברייתא אף לפי האמת לבתר דכתיב נמי אם גאל יגאל -
And one can say that it seemed to רהב"ח that the entire discussion of the latter ברייתא
אם גאל יגאל is actually written and nevertheless that ברייתא said that בע"ה is not גואל לחצאין (even according to the מסקנא).

מסקנא: תוספות proves his point that the שיטת הברייתא is even according to the

דאי לאו הכי אמאי נקט כל שיטה זו שאינה קיימת⁶ -

For if it were not so (but rather the entire discussion of the ברייתא is hypothetical [if
אם גאל יגאל was not written]), why mention this whole discussion which is baseless -
הוא מצי למינקט קל וחומר מעבד עברי -

The מקדיש שדה אחוזה could have mentioned a ק"ו from ע"ע to explain why a גואל לחצאין is not גואל לחצאין. Now תוספות explains the ק"ו from ע"ע -

מה עבד עברי שיפה כחו שיוצא ביוכל אפילו הכי אינו לוח וגואל וגואל לחצאין כדבסמוך⁷ -
What if by an ע"ע whose power is strong that he is goes free on יובל, but

⁵ Indeed if we do not know that מקדיש שדה אחוזה is גואל לחצאין (and in fact would have assumed that it is not גואל לחצאין [on account of the אחוזה שדה אחוזה]), we would have also assumed that ערי חומה is also not גואל לחצאין (from the same ק"ו) or because ערי חומה and מקדיש שדה אחוזה have so much in common [see footnote # 4].

⁶ See footnote # 1. The ברייתא is attempting to explain why we need the פסוק אם גאל יגאל to teach that a מקדיש שדה אחוזה is גואל לחצאין, for otherwise (without the פסוק) we would derive through a ק"ו from אחוזה שדה אחוזה that he is not גואל לחצאין, and if you attempt to refute the ק"ו (by saying כחו יפה and כחו הורע) we can respond with a יוכיח from בע"ה. However there is no real יוכיח from בע"ה since in fact בע"ה is גואל לחצאין. Why go through this whole charade, when there is a simpler way to explain the need for אם גאל יגאל, as תוספות continues to explain.

⁷ Previously on this עמוד where רב ששת interpreted the פסוק ונגאל (in כה, מט) that ויקרא [בהר] (ויקרא) that ולא חציו.

nevertheless he is not **לחצאין וגואל וגואל** as the גמרא just stated previously, so -
מקדיש שהורע כחו אם הגיע יובל אינה נגאלת ומתחלקת לכהנים -
whose power is diminished, for when **יובל** comes it is not
redeemed, but rather it is divided amongst the כהנים of that משמר -
אינו דין שאין לזה וגואל וגואל לחצאין -
Is it not justified that he is certainly not **לחצאין וגואל וגואל**.

(מוכר שדה אחוזה ק"ו from the ק"ו (over the ק"ו now explains the advantage of this תוספות:
ועל קל וחומר זה ליכא למיפרך מידי⁸ -

For on this ק"ו we cannot refute it at all; so why not use this ק"ו when in truth the ק"ו
from מוכר שדה אחוזה can be refuted since the יוכיה from בע"ה is incorrect according to the מסקנא.
אלא פשיטא דהאי יוכיה מיירי אף לפי האמת בטר דכתב אם גאל יגאל⁹ -

Rather it is obvious (in order to avoid this [embarrassing] question) **that this יוכיה**
from בתי ע"ה (that it is not לחצאין) **is valid even according to the true**
conclusion **after אם גאל יגאל was written.**

תוספות asks:

ואם תאמר מכל מקום אמאי לא נקט האי קל וחומר מעבד עברי -
And if you will say; notwithstanding (that the ק"ו from מוכר שדה אחוזה is valid
[since the יוכיה from בע"ה is true even according to the מסקנא]) but **why not cite**
this ק"ו from ע"ה which still has an advantage over the ק"ו from מוכר שדה אחוזה -
כיון דליכא למיפרך מידי עילויה¹⁰ -

Since we cannot refute the ק"ו from ע"ה at all?!

תוספות answers:

ויש לומר דשדה משדה¹¹ עדיפא ליה¹² למילף:
And one can say that it is preferable for the תנא of the ברייתא **to derive the rule**

⁸ On the ק"ו from מוכר שדה אחוזה we were able to ask, (but by מקדיש שדה it is not true according to the תוספות question). However on the ק"ו from ע"ה we cannot say for an ע"ה is also just like a מקדיש שדה אחוזה. (יפה כחו ליגאל מיד) and we needed the יוכיה from בע"ה (which [seemingly] is not true according to the תוספות question). However on the ק"ו from ע"ה we cannot say for an ע"ה is also just like a מקדיש שדה אחוזה.

⁹ Therefore according to the latter ברייתא which maintains דאמת אליבא דאמת that בע"ה are not לחצאין, there is a יוכיה to uphold the ק"ו from מוכר שדה אחוזה, so there is nothing wrong in utilizing this ק"ו.

¹⁰ Regarding the ק"ו from מוכר שדה אחוזה we initially have a פירכא on it (that מוכר שדה אחוזה is concerning the הורע כחו). However by פירכא from בע"ה to remove the יוכיה (יפה כחו ליגאל מיד) and we have the יוכיה from בע"ה to remove the פירכא at all; the ק"ו is that much 'smoother' (it is חזק instead of חזק מתרתי). (חזק מתרתי instead of חזק).

¹¹ See 'Thinking it over'.

¹² This answer is valid only if we assume that the יוכיה from בע"ה is אמת even דמסקנא; however if we assume that the יוכיה from בע"ה is only according to the ה"א, then obviously it would be preferable to derive the ק"ו from ע"ה which is a true ק"ו than to derive it from מוכר שדה אחוזה which requires a fictitious יוכיה to support it.

regarding a **שדה אחוזה** **from** **שדה אחוזה** (since they are both involving a שדה), than to derive the rule of שדה אחוזה from ע"ע, which is not a שדה at all.

Summary

The fact that the ברייתא did not utilize the ק"ו from ע"ע, proves that the יוכיח from מסקנא is valid even according to the

Thinking it over

answers that the reason the ק"ו is made from שדה אחוזה, rather than from מקדיש שדה, is because שדה משדה עדיפא ליה למילף¹³. However we cannot derive שדה אחוזה from שדה אחוזה alone for there is a פירכא (of כחו וכו' and we need the יוכיח from בע"ח, so it turns out that we derive it from both שדה and בית, so why does תוספות state שדה משדה, when it is really שדה ובית? Additionally we find in the גמרא later that we cannot derive שדה אחוזה from the צד השוה of שדה אחוזה and ע"ע unless we combine it with ע"ע, so since we need ע"ע anyway, why do we not make the ק"ו initially from ע"ע and there is no need for a צד השוה?¹⁴

¹³ See footnote # 11.

¹⁴ See רש"ש and מהרש"א.